בפני: כבוד השופט סגן ניצב ניסים כחלון

המפקח הכללי
משטרת ישראל
נגד
הנאשמים: 1) רפ"ק רביב בירנבאום
באמצעות ב"כ עו"ד משה וייס
2) רס"ר מתנאל חמו
באמצעות ב"כ עו"ד עמיר ברטל
3) מפקח יהונתן ימיני
באמצעות ב"כ עו"ד דין כוכבי

<u>גזר - דין</u>

כללי

נגד הנאשמים, קצין אג"מ בתחנה, מפקד צוות ביס"מ ומפקד צוות במג"ב, הוגש כתב אישום המייחס להם עבירה של התרשלות במילוי תפקיד, עבירה לפי סעיף 2 לתוספת הראשונה לחוק המשטרה תשס"ו–2006.

ביום 20.01.2026 הודו הנאשמים, בכתב האישום והורשעו בעבירה שיוחסה להם וזאת במסגרת הסדר טיעון שנערך מול המחלקה לחקירות שוטרים. התביעה ביקשה להטיל על הנאשמים עונש של נזיפה חמורה וקנס בסך 2,500 ₪. ההגנה ביקשה להסתפק בעונש של נזיפה חמורה וקנס מתון.

לאחר שמיעת הטיעונים ודבר הנאשמים החלטתי להטיל עליהם את העונשים הבאים:

- נזיפה חמורה.
- קנס בסך 1,500 ₪ שישולם ב-3 תשלומים חודשיים שווים ורצופים.

בהסכמת הצדדים, סוכם כי נימוקי גזה"ד יינתנו בנפרד ויישלחו לצדדים. להלן גזר הדין המלא.

מעובדות כתב האישום בו הודו והורשעו הנאשמים עולה כדלהלן:

חלק כללי

1. במועד הרלוונטי לכתב האישום שירת נאשם 1 כקצין אג"מ בתחנת תל אביב – צפון.
2. במועד הרלוונטי לכתב האישום שירת נאשם 2 כמפקד צוות ביס"מ תל אביב.
3. במועד הרלוונטי לכתב האישום שירת נאשם 3 כמפקד צוות ביסמ"ג כפרי שרון, מג"ב.
4. השימוש ברימון הלם כאמצעי להשלטת סדר ציבורי ופיזור הפגנות עוגן בנוהל אג"מ 220.010.15 "נוהל הפעלה ושימוש ברימון הלם" שפורסם ביום 29.11.22 ועמד בתוקפו במועד הרלוונטי לכתב האישום (להלן: "הנוהל").
5. הנוהל קובע, בין היתר, את הכללים לשימוש ברימון הלם, כמפורט להלן:

סע' 3.א. – שימוש ברימוני הלם ייעשה בתרחישי הפרות סדר בהתאם לטבלת המדרגים במדרג ג'.

סעיף 3ד.2. – השימוש באמצעים ייעשה בהתאם לשיקולים מקצועיים ומבצעיים.

סעיף 3ד.3. – שימוש באמצעים ייעשה תוך נקיטת אמצעי זהירות ובטיחות על מנת למנוע סיכון מיותר.

סעיף 3ד.4. – יש לבחון התאמת האמצעי למאפיינים הספציפיים של הפרת הסדר תוך התייחסות ספציפית לתכונות של כל אמצעי.

סעיף 4 – הגדרה: רימון הלם סינוור דגם 959, הוא בעל מנגנון השהייה של 2.5 שניות וגורם להבזק מסנוור וקול פיצוץ ברעש של 175 דציבלים, הרימון מיועד להטלה ידנית ומטרתו להמם ולגרום לחוסר התמצאות זמנית של האובייקט לפרק זמן קצר.

סעיף 6. ב. - שימוש ברימון הלם יעשה בהתאם לתנאי הסביבה והשטח המאפשרים הטלתו.

סעיף 6. ד. - הטלת הרימון תתבצע לעבר מפרי הסדר באופן שיישאר טווח של כ-1 מ' לפחות, בין מקום הטלת הרימון לבין מפרי הסדר.

6. ביום 01.03.2023 החל משעות הבוקר, לאורך רחוב גבעת התחמושת - מחלף השלום בתל אביב (להלן: "**המקום**"), התקיימה הפגנה בה לקחו חלק המוני משתתפים (להלן: "**ההפגנה**").
7. כחלק מההיערכות להפגנה וכדי למנוע ירידת מפגינים לכבישי נתיבי איילון, בוצעו חסימות של הצירים הסמוכים על ידי כוחות משטרת ישראל.
8. בנוסף, על מנת למנוע ירידת מפגינים לנתיבי איילון, הוצבו מחסומים משטרתיים (להלן: "**המחסומים**"), בארבעה מיקומים שונים:
    1. מכיוון העלייה לצומת השלום מאיילון דרום (להלן: "**רמפה 1**").
    2. מכיוון הירידה לאיילון דרום מצומת השלום (להלן: "**רמפה 2**").
    3. מכיוון העלייה לצומת השלום מאיילון צפון (להלן: "**רמפה 3**").
    4. מכיוון הירידה לאיילון צפון מצומת השלום (להלן: "**רמפה 4**").
9. במהלך ההפגנה, אירעו הפרות סדר והתפרעויות מצד חלק מהמפגינים אשר השליכו חפצים לעבר השוטרים, פרצו את המחסומים המשטרתיים שהוצבו במקום, התעלמו מקריאות השוטרים אשר כרזו למפגינים להתפנות מהמקום, טלטלו ניידות משטרתיות וחסמו את דרכן וכן גידפו את השוטרים.
10. בהמשך לכך, עובר לשעה 12:25 הכריזו גורמי המשטרה המוסמכים על ההפגנה כ"הפרת סדר במדרג ג'" (להלן: "**ההכרזה**" ו-"**מדרג ג'**"), המאפשרת שימוש באמצעים לפיזור הפגנות (להלן: "**אלפ"ה**"), הכוללים, בין היתר, רימוני הלם.
11. בעקבות ההכרזה עשו השוטרים שימוש במספר רב של רימוני הלם וזאת לשם פיזור ההפגנה באזורים שונים.
12. באותן נסיבות, נפגעו מפגינים רבים מרימוני הלם ולחלקם נגרמו חבלות בגופם, אך הן אינן כתוצאה ממעשיהם של הנאשמים.
13. החלק הכללי הינו בלתי נפרד מעובדות כתב האישום.

העובדות

nevo.co.il

1. במהלך ההפגנה, השליך נאשם 1 רימון הלם בצורה קשתית לעבר מקום התקהלות מפגינים כאשר הצפיפות הרבה בה עמדו המפגינים ותזוזתם התכופה ממקום למקום, מנעו אפשרות להעריך את מיקום נחיתתו, כל זאת בניגוד לסעיפים 3 ד'2, 3 ד'3, 3 ד'4 וסעיף 26' ו-ד' לנוהל.
2. עוד במהלך ההפגנה, בשעות הצהריים, באזור רמפה 3, השליך נאשם 2 רימון הלם בצורה קשתית לעבר מקום התקהלות מפגינים, כאשר הצפיפות הרבה בה עמדו המפגינים ותזוזתם התכופה ממקום למקום, מנעו אפשרות להעריך את מיקום נחיתתו, כל זאת בניגוד לסעיפים 3 ד'2, 3 ד'3 , 3 ד'4 וסעיף 26' ו-ד' לנוהל.
3. במהלך ההפגנה, בשעה 12:56 לערך, בסמוך לחניית ניידת עצורים, השליך נאשם 3 רימון הלם בצורה קשתית לעבר מקום התקהלות מפגינים, כאשר הצפיפות הרבה בה עמדו המפגינים ותזוזתם התכופה ממקום למקום, מנעו אפשרות להעריך את מיקום נחיתתו, כל זאת בניגוד לסעיפים 3 ד'2, 3 ד'3 , 3 ד'4 וסעיף 26' ו-ד' לנוהל .
4. במעשיהם המתוארים לעיל, בכך שהנאשמים השליכו רימוני הלם לעבר המון אנשים שעמד במקום בצפיפות רבה, מבלי לוודא שהרימונים יוטלו לעבר שטח המרוחק לפחות 1 מטר מכל אדם, בכך שהנאשמים השליכו רימוני הלם לעבר קבוצת אנשים שהייתה בתנועה ובתזוזה מתמדת, וכן בכך שלא הפעילו שיקול דעת מתאים ולא בחרו באמצעי פיזור הפגנות חלופי באופן שיפחית משמעותית את הסיכון לפגיעה בגוף, התרשלו הנאשמים במילוי תפקידם.

לאור הודאתם באמור לעיל הורשעו הנאשמים בעבירה לפי סעיף 2 לתוספת הראשונה לחוק המשטרה תשס"ו – 2006, התרשלות במילוי תפקיד.

טיעוני התביעה וראיותיה לעונש

הוגשו גיליונות רישום משמעתיים, סימולציה שכרית והערכות תקופתיות ביחס לשלושת הנאשמים. התביעה טענה שהנאשמים הודו והורשעו בבית הדין במסגרת הסדר טיעון שנערך מול מח"ש, במסגרת ההסכמות בכפוף להודאה בהליך משמעתי בבית הדין, תחזור בה מח"ש מכתב אישום פלילי שהוגש בעניינם. ביום 1.03.23 לקחו הנאשמים חלק בפיזור הפגנה המונית וקשה שנערכה בצירים מרכזיים בעיר תל אביב. המפגינים השליכו חפצים על שוטרים, פרצו מחסומים משטרתיים כפי שמתואר בסעיף 9 לחלק הכללי של כתב האישום. גורמי המשטרה הכריזו על הפגנה כהפרת סדר במדרג ג' המאפשרת בין היתר שימוש ברימוני הלם לצורך פיזור ההפגנה. בהמשך כל אחד מהנאשמים השליך רימון הלם לעבר התקהלות המפגינים, אשר עמדו בצפיפות, בניגוד לנוהל לפיו היה על הנאשמים לנקוט באמצעי זהירות ובטיחות, לבחון את האמצעי בו עם עושים שימוש וזאת בהתאם למאפייני הפרת הסדר. עוד התרשלו הנאשמים שלא שמרו על טווח של מטר לפחות בין מקום הטלת הרימון לבין המפגינים. מצופה משוטר להקפיד ולנהוג באיפוק ובריסון ולהשתמש באופן מושכל ונכון בסמכויות הנתונות לו, גם בסיטואציות מורכבות מאוד כמו הסיטואציה אליה נקלעו הנאשמים. מצופה משוטרים שיפעילו שיקול דעת על אף הנסיבות הלא פשוטות בהן הם נתקלים ולפעול אך ורק על פי החוק והנהלים. מדובר באירוע שהתפרסם בתקשורת והביא לפגיעה באמון הציבור ובתדמיתה של משטרת ישראל. לא נעלם מעיני התביעה שהנאשמים עברו הליך משפטי פלילי ארוך וממושך שאין חולק כי גבה מהם מחיר אישי ומקצועי.

מכל האמור עתרה התביעה לענישה של נזיפה חמורה וקנס בסך 2,500 ₪.

טיעוני ההגנה וראיותיה לעונש ביחס לנאשם 1

nevo.co.il

בפתח דבריו הדגיש הסנגור שהוא מבקש מבית הדין לאמץ את ההסדר. המשטרה צריכה להיות עם כתפים רחבות על אף הלחץ הציבורי שהיה במקרה זה. עובדות התיק מאוד ברורות. לחלק מהמפגינים נגרמו חבלות אולם ללא כל קשר למעשי הנאשמים. הנאשם 1 היה בפעילות מבצעית, עשה כמיטב יכולתו, אם טעה במהלך פעילות מבצעית שהיא לא פשוטה, על המקרה היה להישאר במסגרת הפעילות המבצעית. ניתנה הנחיה לנאשמים להשתמש ברימוני הלם. הנאשם 1 נמצא בהליך קידום והוא רוצה לסיים עם התיק. המפגינים התנהגו בצורה פרועה וקיללו את השוטרים. ההפגנה היתה סיטואציה מורכבת מאוד. אשת הנאשם הינה שוטרת, הם מגדלים שלושה ילדים.

מכל האמור עתרה ההגנה לענישה של נזיפה חמורה וקנס כספי מתון ואף סימלי.

טיעוני ההגנה וראיותיה לעונש ביחס לנאשם 2

הסנגור הצטרף לדברי ב"כ נאשם 1. הנאשם 2 קיבל פקודה ישירה לזרוק את הרימון, עמד לידו קצין בכיר והנחה אותו לזרוק את הרימון. החקירה ארכה כשנה וחצי וההליך הפלילי בית משפט ארך כשנה וחצי, אנו כ- 3 שנים לאחר האירוע, שלטענת הסנגור מרחף מעל ראשו של הנאשם 2, למרות זאת הנאשם המשיך לשרת לשביעות רצון מפקדיו. הנאשם נבחר כשוטר מצטיין ביום העצמאות, לא קיבל דרגה לפני כשנה לאור העובדה שהתיק היה פתוח, לא זכה למענק כספי ונפגע כלכלית מתיק זה. בעקבות אותה הפגנה נעשה תיקון בנוהל ושונו חלק מרכיבי הנוהל. ב"כ הנאשם 2 הודה לתביעה על משא ומתן הגון ומהיר וביקש להתחשב בגובה הקנס. הוגשה אסופת מסמכים בנוגע לטיב שירותו של לנאשם 2.

מכל האמור עתרה ההגנה לענישה של נזיפה חמורה וקנס כספי.

טיעוני ההגנה וראיותיה לעונש ביחס לנאשם 3

הסנגור הצטרף לדברי ב"כ הנאשמים 1 ו- 2. הנאשם 3 קיבל הנחיה להביא רימוני הלם לקצין בכיר ממנו והונחה לזרוק רימון על ידי אותו הקצין. ההפגנה היתה פרועה ואלימה. הנאשם 3 היה מפקד צוות צעיר בן 22 בעת האירוע. הנאשם 2 הינו קצין מצטיין, עבר לשרת בעיר אילת, עתיד להתחתן, מעוכב דרגה מחודש מאי האחרון. התיק עצר אותו מקידום בחייו האישים והמקצועיים ופגע בו כלכלית.

מכל האמור עתרה ההגנה לענישה של נזיפה חמורה וקנס כספי מידתי.

דבר הנאשם 1

הנאשם ציין שהוא בן 50, משרת בארגון מזה 27 שנים, תיקו האישי ללא רבב, הערכותיו התקופתיות מצוינות והוא מוערך על ידי מפקדיו. כיום הוא משרת כקצין המבצעים של מחוז ת"א, לא קודם בסבב האחרון מאחר והיה תלוי ועומד כנגדו אישום פלילי, עובדה שמנעה ממנו מלהתקדם במשך כשנתיים. הנאשם פירט בנוגע למצבו הרפואי של ילדו וביקש את התחשבות בית הדין בנוגע לגובה הקנס שיוטל.

דבר הנאשם 2

הנאשם ציין שהוא בן 32, נשוי ואב לשתיים. משרת בארגון משנת 2015, כל שנותיו שירת ביס"מ, לפני כשעה עבר לשרת כסמב"צ בתחנה כשאחת הסיבות למעבר היתה תיק זה. הנאשם העיד שבאותה התקופה הוא נפצע בידו בהפגנה אחרת, נותח והיה פצוע במשך כחודשיים. התיק מנע ממנו לקבל תקן בכיר ומענקים כספיים.

nevo.co.il

דבר הנאשם 3

הנאשם ציין שהוא בן 25 שנים, עבר לשרת בגזרת אילת לאור תיק זה, משרת בארגון משנת 2019, שירת בהדרכת טירונים כמפקד כיתה ומפקד מחלקה, בזמן האירוע הוא היה מפקד צעיר, עדיין בסדיר, פיקד על עשרה לוחמים בתנאים מורכבים. הנאשם מתעתד להתחתן בתקופה הקרובה.

דיון והכרעה

במעשים המפורטים בעובדות כתב האישום בגינם הורשעו הנאשמים, בולטים היבטי חומרה. הנאשמים בהתנהגותם, כמתואר בעובדות כתב האישום, סטו מהוראות ונהלים ברורים, אשר נקבעו על ידי המערכת המשטרתית בה הם משרתים. הוראות הבטיחות שנקבעו במשטרה, בנוהל אג"מ 220.010.15, בנוגע לזריקת רימון הלם במסגרת פיזור הפגנות, גובשו על בסיס המסוכנות הטמונה בשימוש ברימון ההלם מעצם טיבו, מתוך הכרה בכך שכל שימוש בלתי זהיר ולא מוקפד, או שלא על פי הנוהל, עלול לפצוע מפגינים.

אכן, למרבה הצער, בהפגנה זו נפגעו מפגינים רבים מרימוני הלם ולחלקם נגרמו חבלות בגופם, אך הן אינן כתוצאה ממעשיהם של הנאשמים.

לא נסתרה מעיני התנהלות המפגינים בהפגנה זו. כפי שמתואר בכתב האישום, אירעו הפרות סדר והתפרעויות מצד חלק מהמפגינים אשר כללו השלכת חפצים לעבר השוטרים, פריצת מחסומים משטרתיים שהוצבו במקום, התעלמות מקריאות השוטרים אשר כרזו להם להתפנות מהמקום, טלטול ניידות משטרתיות וחסימת דרכן וכן גידוף השוטרים.

תנאי בסיסי לאמון הציבור בשוטר ובמשטרה הינה התנהלות על פי חוק, פקודות או נהלים. מרגע ששוטר חורג מביצוע הנחיות ונהלים, שנקבעו כדין, או עובר על החוק, משליך הדבר על תפיסת תפקודו של השוטר בפני הציבור וכפועל יוצא מכך גם אמון הציבור בשוטרי משטרת ישראל נפגע.

כידוע, קבעה ההלכה הפסוקה שתכלית הדין המשמעתי כפולה. מחד גיסא, הגנה על הארגון, על תפקודו ומניעת פגיעה בתדמיתו ובאמון הציבור בו, ומאידך גיסא – הרתעת הרבים.

עוד נקבע, שבבוא בית הדין להטיל אמצעי משמעת, מחובתו לבחון בין היתר האם יש באמצעי המשמעת שיטיל, ליצור הרתעה מספקת בקרב השוטרים. כן מצווה בית הדין לבחון, האם די באמצעי המשמעת האמורים כדי להשיב על כנו את אמון הציבור בארגון, אמון שהוא נשמת אפו ותנאי הכרחי לתפקודו. לסיכום חלק זה ייאמר כי המעשים המתוארים בכתב האישום אף על פי שנעשו מתוך רשלנות, הנם פסולים, ונזקם רב, הן ביחס ליכולתה של המשטרה לאכוף חוק, הן ביחס לתדמית המשטרה והן ביחס לאמון הציבור בה.
מנגד, נזקפות לנאשמים נסיבות לקולא כדלקמן:

ביחס לנאשם 1, טיב שירותו החיובי ארוך השנים, עליו ניתן ללמוד מגיליון העבר המשמעתי שלו ומהערכותיו התקופתיות המצוינות.

ביחס לנאשם 2, טיב שירותו החיובי עליו ניתן ללמוד מצבר תעודות הערכה והוקרה על פועלו שהוגשו לעיוני, העדר עבר משמעתי כלל ומהערכותיו התקופתיות המצוינות.

ביחס לנאשם 3, טיב שירותו החיובי עליו ניתן ללמוד מגיליון העבר המשמעתי שלו ומהערכותיו התקופתיות המצוינות.

nevo.co.il

התרשמתי כי התרשלותם זו של הנאשמים חריגה ואינה מאפיינת את התנהלותם כפי שעולה מהערכותיהם התקופתיות הטובות, מעברם המשמעתי הזניח של נאשמים 1 ו- 3 והעדר עבר משמעתי כלל של נאשם 2.

התחשבתי בעינוי הדין שנגרם לנאשמים במשך תקופה ממושכת בת כמעט שלוש שנים מיום ביצוע העבירה ועד לעצם היום הזה, כאשר כמחצית ממשך תקופה זו היו הנאשמים בסטטוס של נאשמים בהליך פלילי, הליך קשה מאוד ומשפיל עבור שוטר אוכף חוק.

בבואי לקבוע מהו העונש הראוי לנאשמים נתתי דעתי לכך שמחד מדובר בעבירת רשלנות על כל הכרוך בכך ומאידך קיימת חשיבות לשמירה על שלומו וביטחונו של הציבור, בהפגנות, גם אם הן פרועות ואלימות.

משקלתי את מכלול השיקולים הרלוונטיים תוך שהצבתי לנגד עיני את תכלית הדין המשמעתי כאמור לעיל, הגעתי לכלל מסקנה כי המקרה שבפני ניתן להסתפק בקנס בסכום הנמוך מעתירתה העונשית של התביעה.

כולי תקווה שהנאשמים ילמדו ממקרה זה, ישאירו אותו מאחוריהם וימשיכו בביצוע תפקידם בצורה הטובה ביותר.

סוף דבר

לאור כל האמור אני גוזר על כל אחד מהנאשמים את העונשים הבאים:

- נזיפה חמורה.
- קנס בסך 1,500 ₪ שישולם ב-3 תשלומים חודשיים שווים ורצופים.

ניתן היום, ט״ו בשבט תשפ״ו, 01 בפברואר 2026, בירושלים.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום.

שופט _____

סנ״ץ ניסים כחלון